

Слово, народжене в
університеті: письменники —
вихованці Каразінського
університету

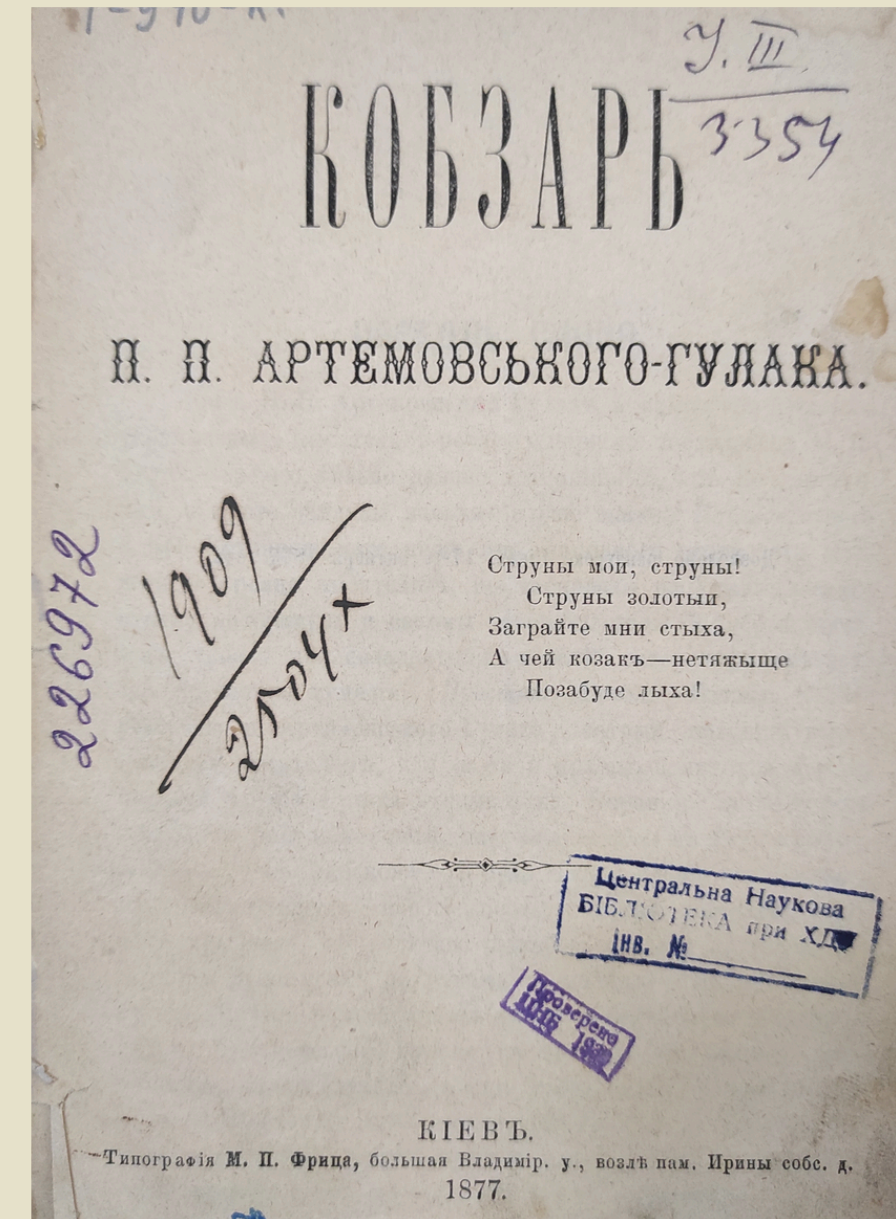

Всесвітній день письменника

**ПЕТРО ПЕТРОВИЧ ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ (1790-1865) —
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, НАУКОВЕЦЬ,
ПЕРЕКЛАДАЧ, ПОЕТ, БАЙКАР.**

У 1817 році П. П. Гулак-Артемовський переїхав до Харкова й став вільним слухачем словесного факультету Харківського університету. У тому ж році його було затверджено лектором польської мови. Згодом він почав викладати російську історію, географію та статистику. Після захисту дисертації обіймав посади ад'юнкта й професора. У 1841–1849 роках був ректором університету, а в 1855 році став його почесним членом.

Поет у полоні часу : Петро Петрович Гулак-Артемовський :
віртуальна виставка
<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20088>

**МАСЛОВИЧ ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ
(1793—1841) — УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, БАЙКАР, ЖУРНАЛІСТ,
ЗАСНОВНИК ЧАСОПISУ «ХАРКІВСЬКИЙ ДЕМОКРИТ».**

Навчався в інтернаті, пов'язаному з Харківським університетом, а згодом здобув тут вищу освіту — саме в цих стінах сформувалися його світогляд і творчі зацікавлення, що стали підґрунтям літературної діяльності. Із 1812 року він активно друкувався в харківських виданнях, заявляючи про себе як про талановитого автора, а вже у 1816 році став засновником першого в Україні сатиричного часопису “Харківській Демокрит”, який відкрив нову сторінку в історії української журналістики.

ХАРЬКОВСКИЙ ДЕМОКРИТЪ.

ТЫСЯЧА ПЕРВЫЙ ЖУРНАЛЪ.

Издаваемый Василіемъ Масловичемъ.

Всѣ въ ежемѣсячнхъ пустилися изданья.
И словомъ вижу я въ странѣ моей родной —
Журналовъ тысячу, а книги ни одной!

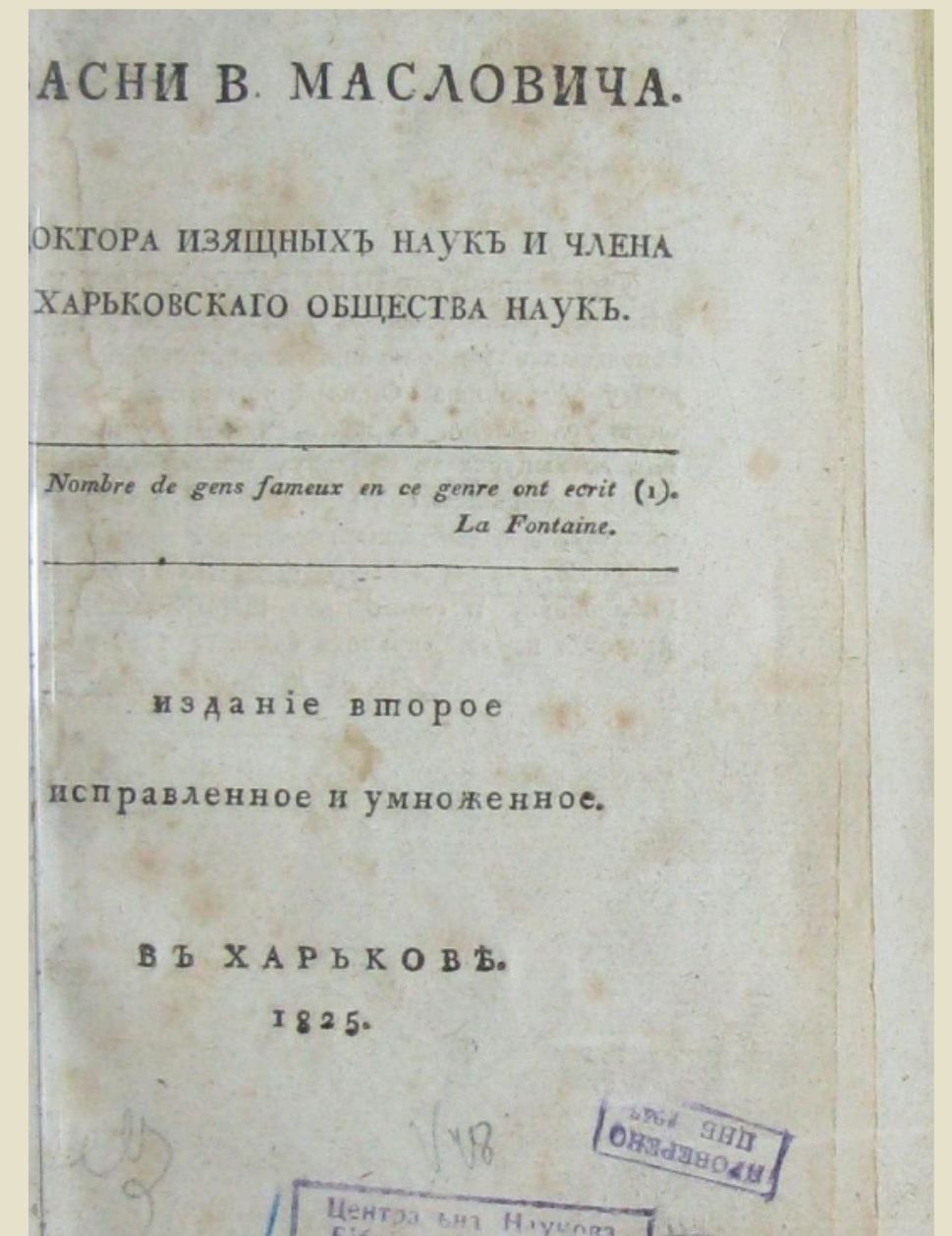
МѢСЯЦЪ МАРТЪ.

ХАРЬКОВЪ,
Въ Университетской Типографіи,
1816 года.

Харьковский Демокрит: Тысяча первый журнал.

Месяц март. — Х. : Типография Харьковского
университета, 1816. — 64 с. — Конвюют.

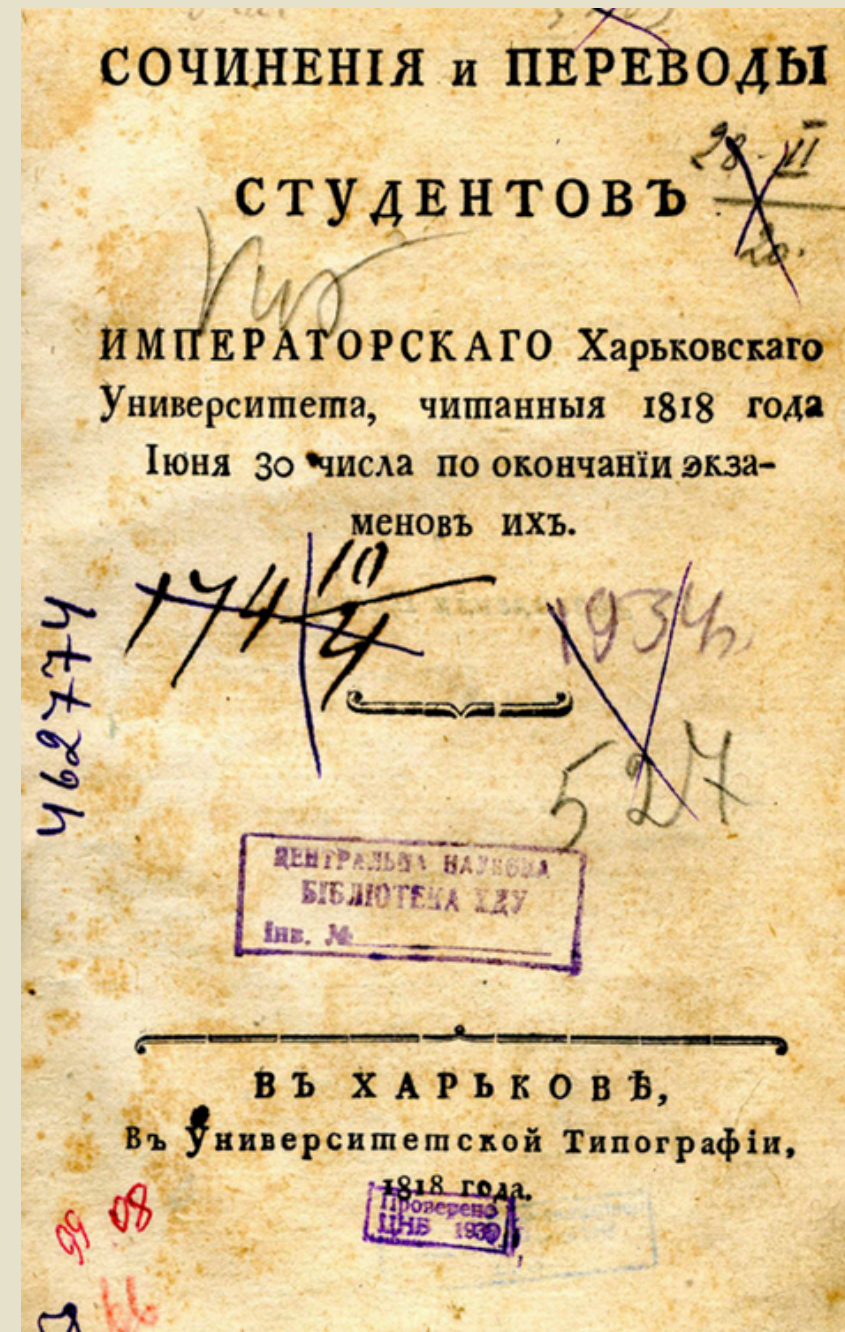
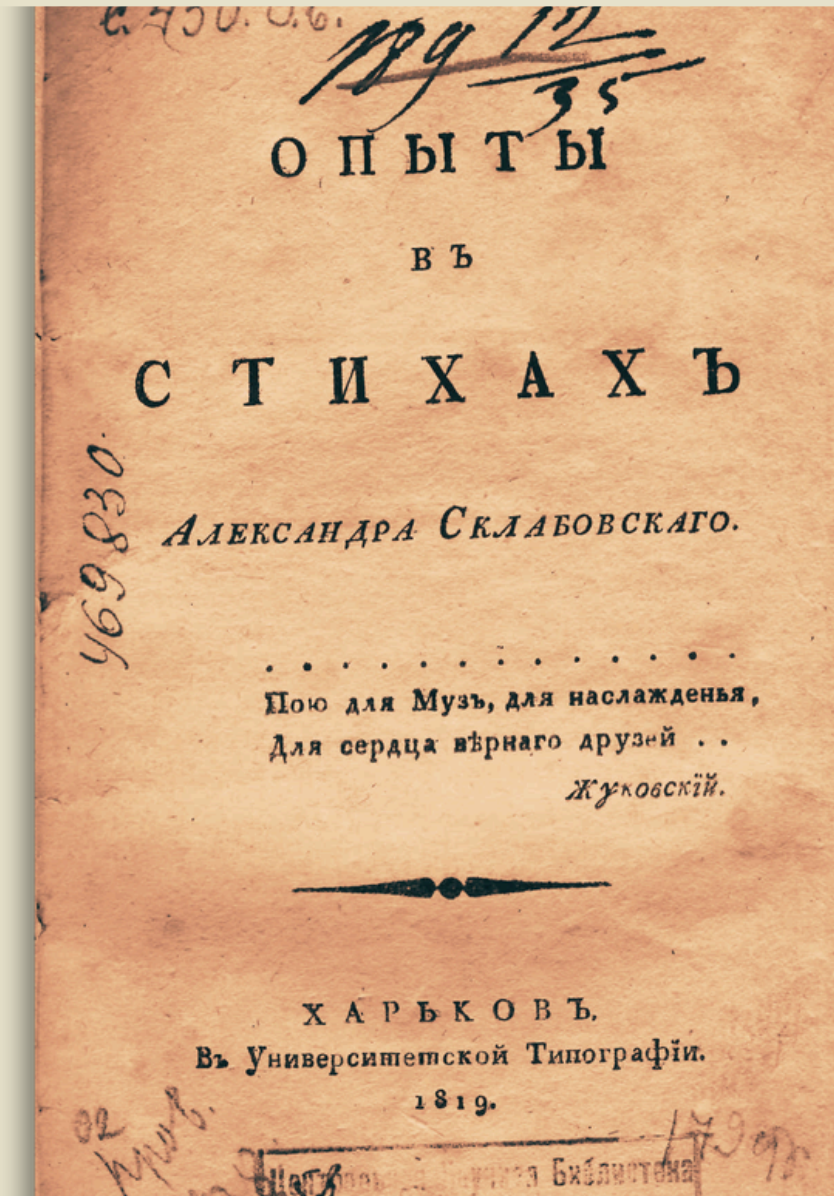
<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/31>

Маслович, Василий Григорьевич, басня, Харьковский университет, Харьковское общество наук

<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/300>

ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ СКЛАБОВСЬКИЙ
(1793–1831) – ПИСЬМЕННИК І ПОЕТ, РЕДАКТОР «УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛУ».

Харьковский Императорский университет. Сочинения и переводы студентов Императорского Харьковского университета, читанные 1818 года июня 30 числа по окончании экзаменов их. – Харьков : В Университетской типографии , 1818 . – 121 с.

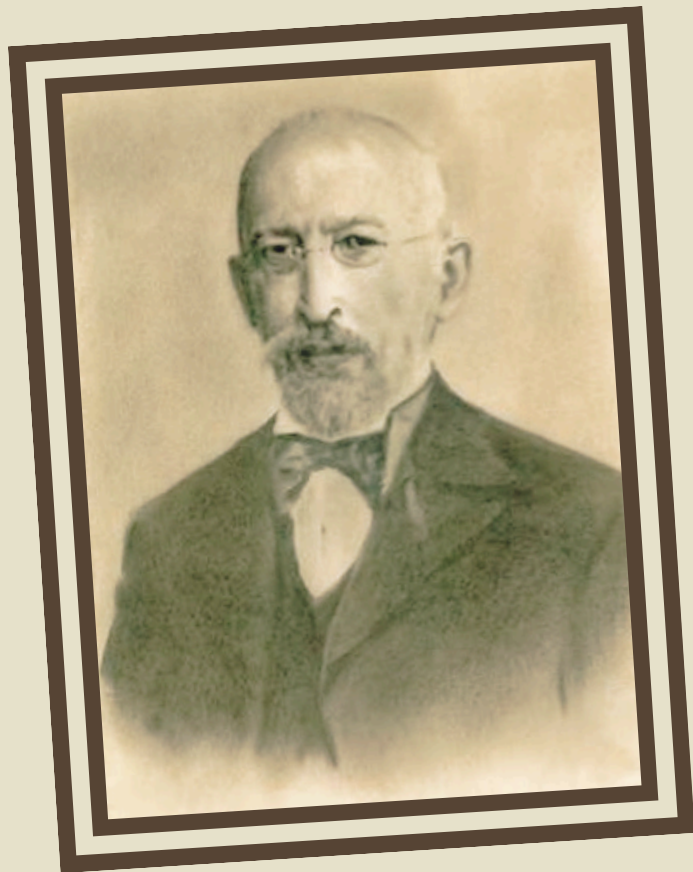
<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/1779>

У 1815 році О. Склабовський став студентом Харківського університету. В університетському середовищі того часу панувало активне захоплення поезією, яке підтримувала адміністрація закладу. Уже в 1817 році в першому випуску збірника «Сочинения студентов и вольнослушателей Императорского Харьковского университета» було опубліковано його дебютний твір. Сам Олександр Васильович викладав поезію в університеті.

Склабовський Олександр Васильович (1793–1831), поет, вихованець і професор Харківського університету

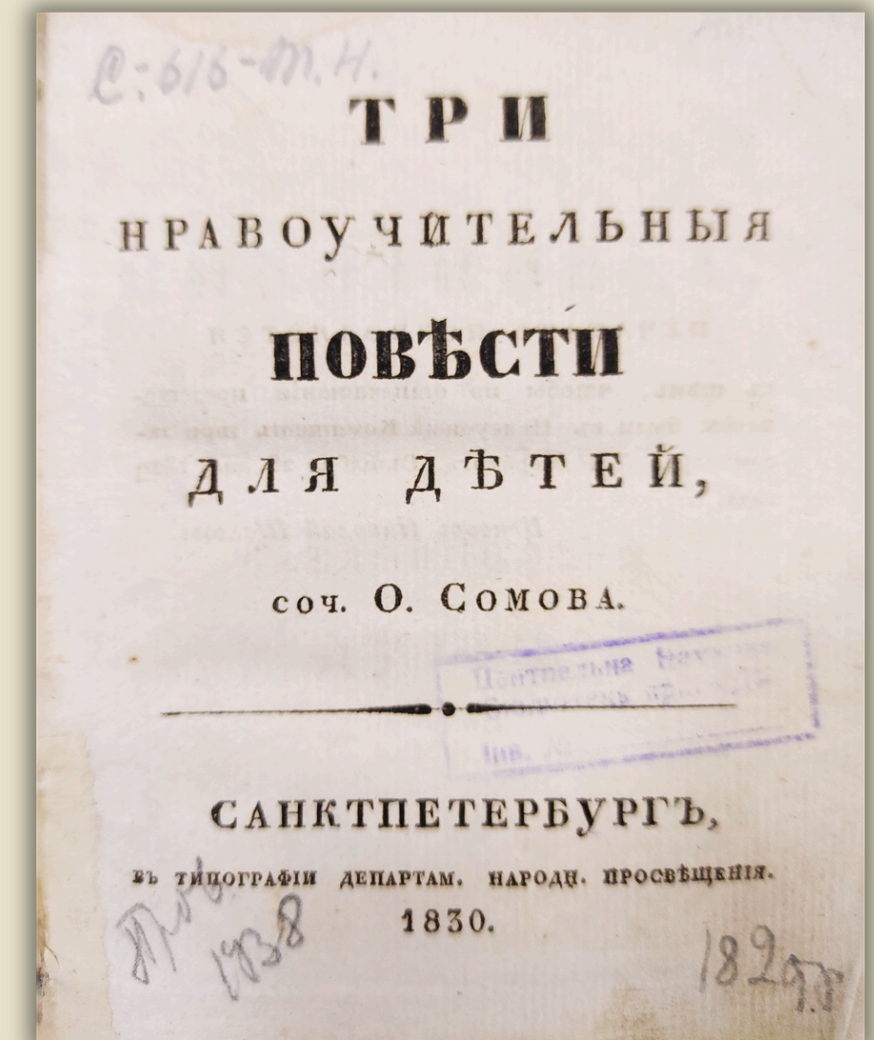
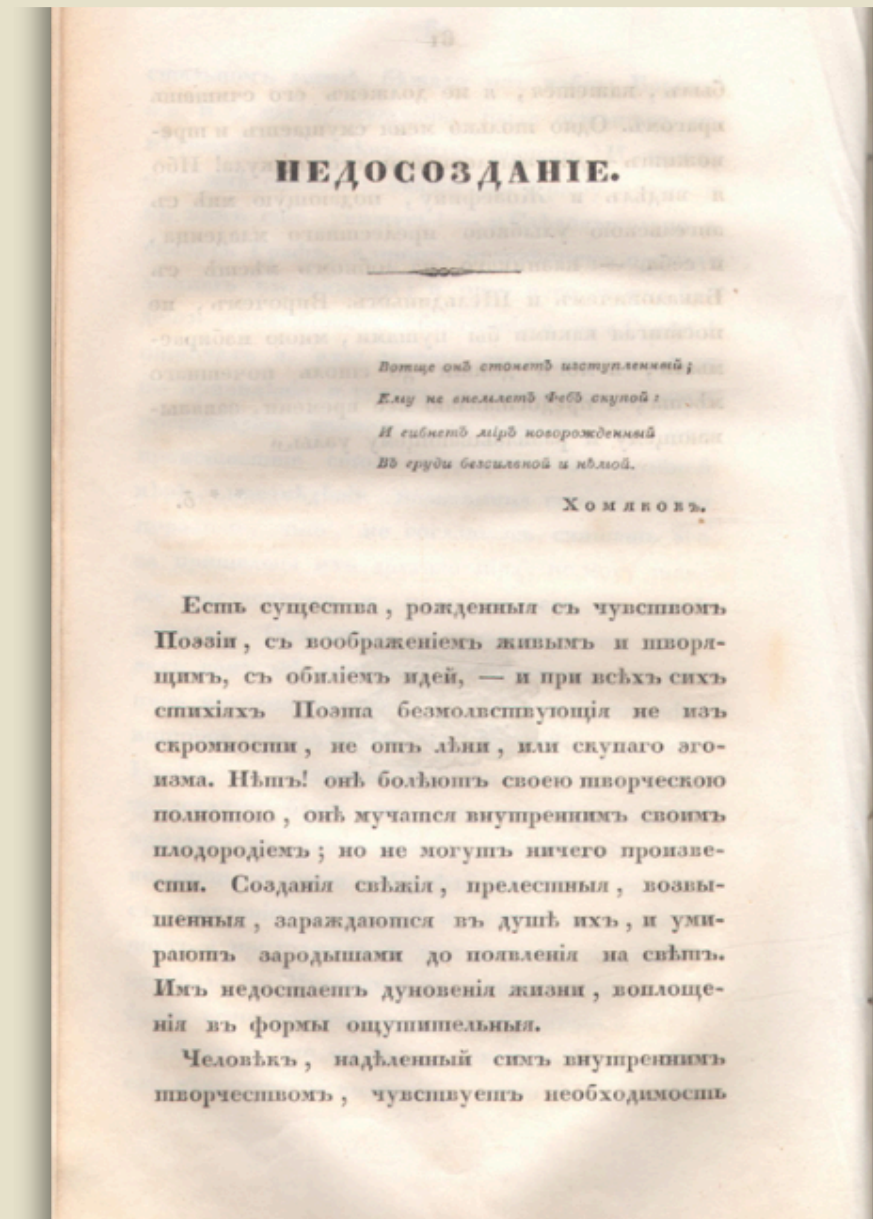
<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/17127>

**ОРЕСТ СОМОВ (1793-1833) — УКРАЇНСЬКИЙ
ПИСЬМЕННИК ДОБИ РОМАНТИЗМУ, ЖУРНАЛІСТ.**

У 1810 році вступив до Харківського
університету. Після завершення навчання
активно публікувався в харківських
журналах «Украинский вестник»
<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/2903>

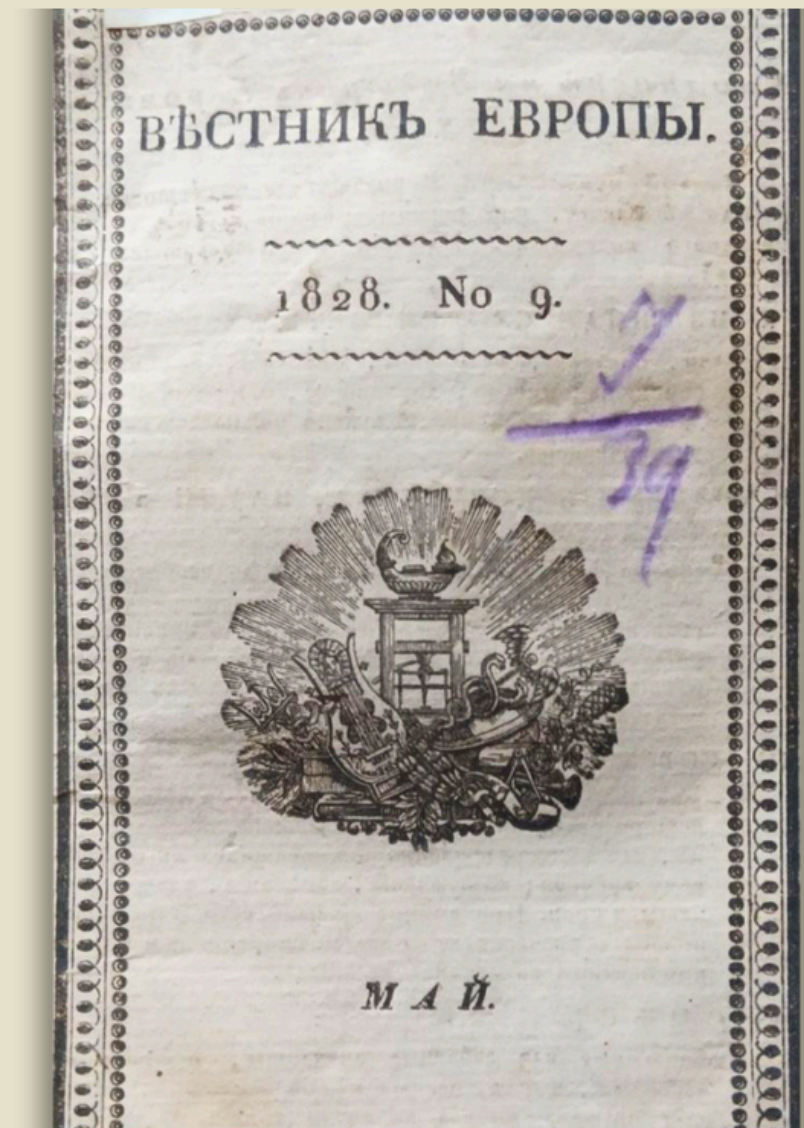
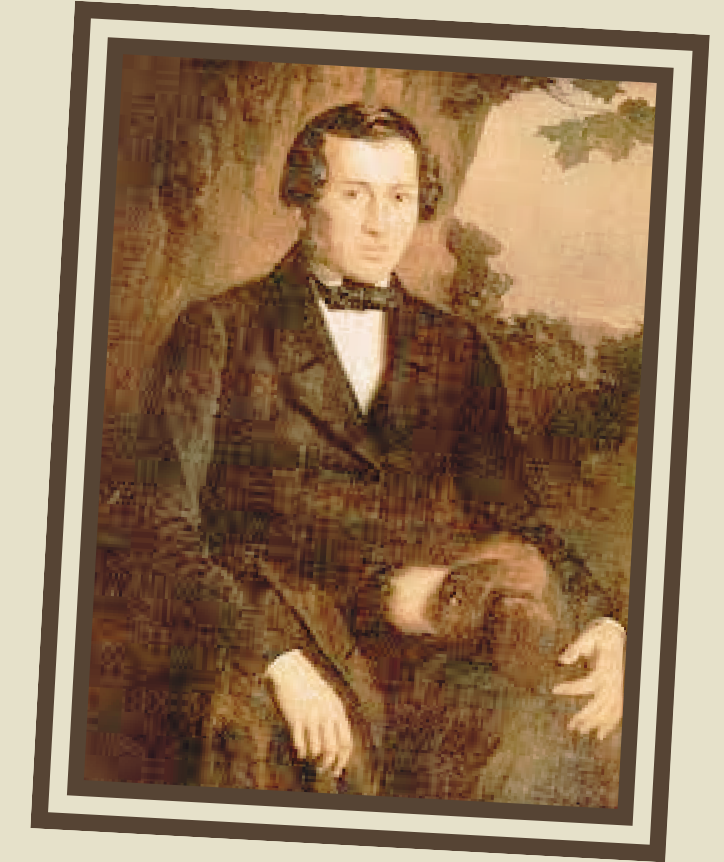
та «Харьковский Демокрит»
<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/31>

Сомов, Орест Михайлович. Недосоздание // Утренняя звезда.
Собрание статей в стихах и прозе. Книжка 1. – Харьков, 1833. –
С. 62–66.

<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/3544>

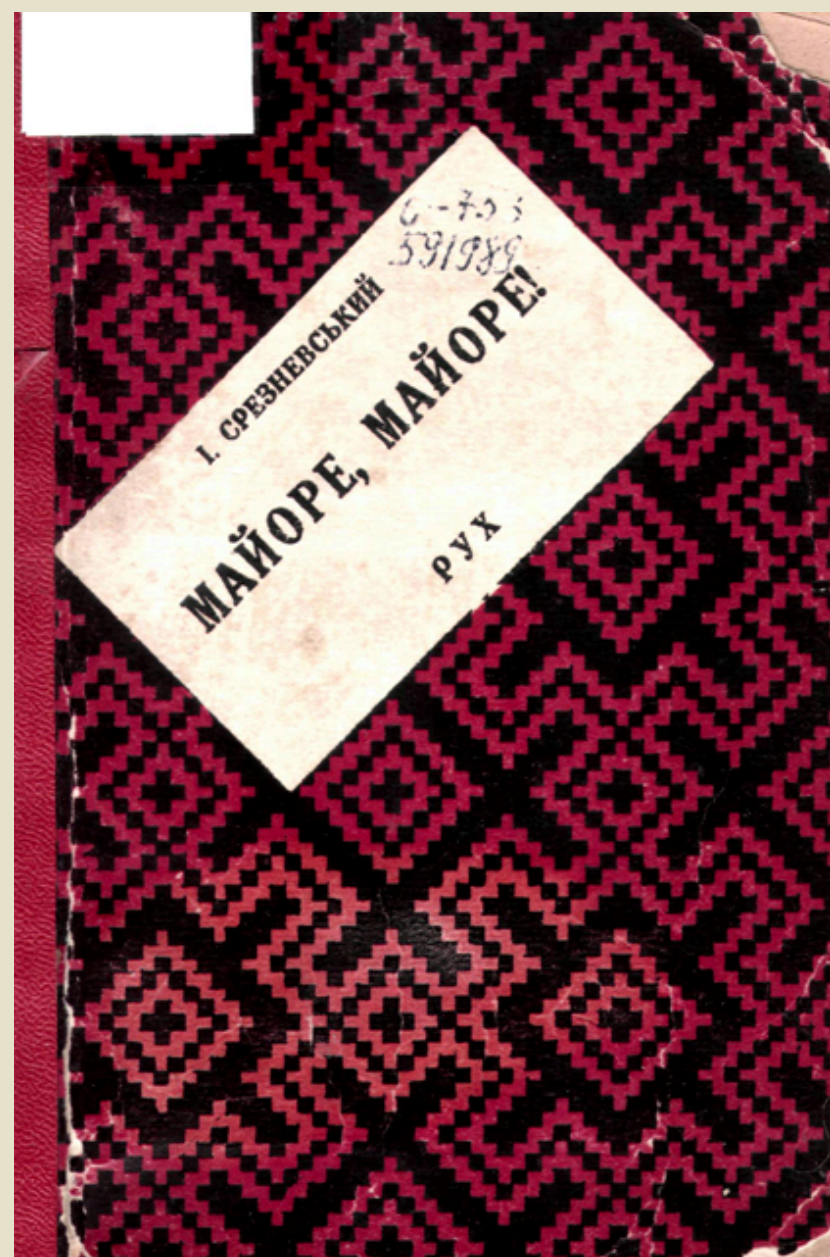
**ЛЕВКО ІВАНОВИЧ БОРОВИКОВСЬКИЙ (1808-1889) —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ФОЛЬКЛОРИСТ, ЕТНОГРАФ.**

У 1826 році Левко Боровиковський вступив на етико-філологічний відділ філософського факультету університету, де зацікавився народною творчістю. У 1828 року в журналі Вѣстникъ Европы з'явився його перший твір — поема «Пиръ Володимира Великаго». Найвідомішим твором стала балада «Маруся» що започаткувала новаторське поєднання європейської романтичної традиції з українським національним колоритом.

ІЗМАЇЛ ІВАНОВИЧ СРЕЗНЕВСЬКИЙ
(1812-1880) — ФІЛОЛОГ, СЛАВІСТ, ФОЛЬКЛОРИСТ,
ЕТНОГРАФ, ПАЛЕОГРАФ, ПЕДАГОГ, ПИСЬМЕННИК ТА
ІСТОРИК ДАВНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

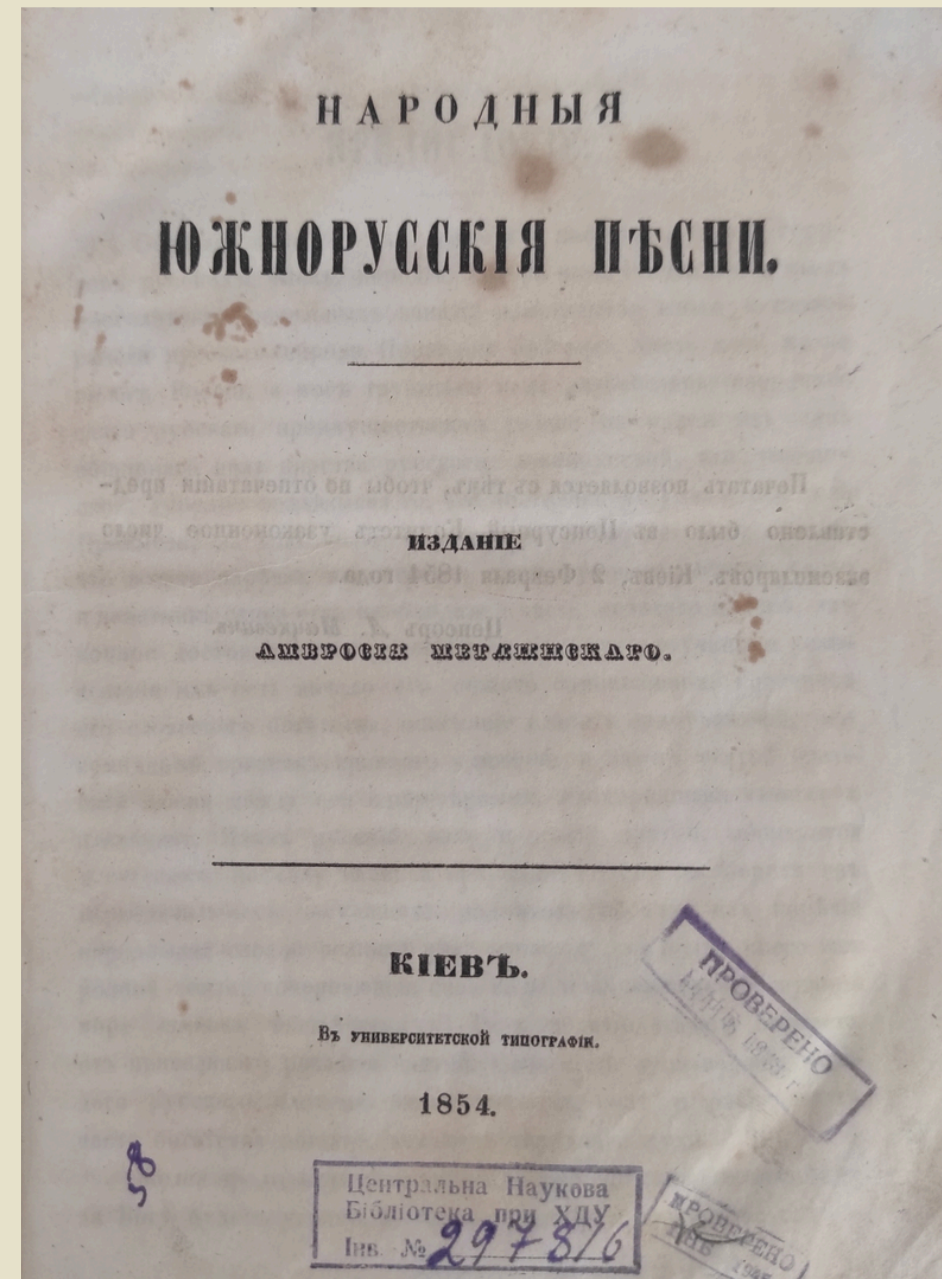
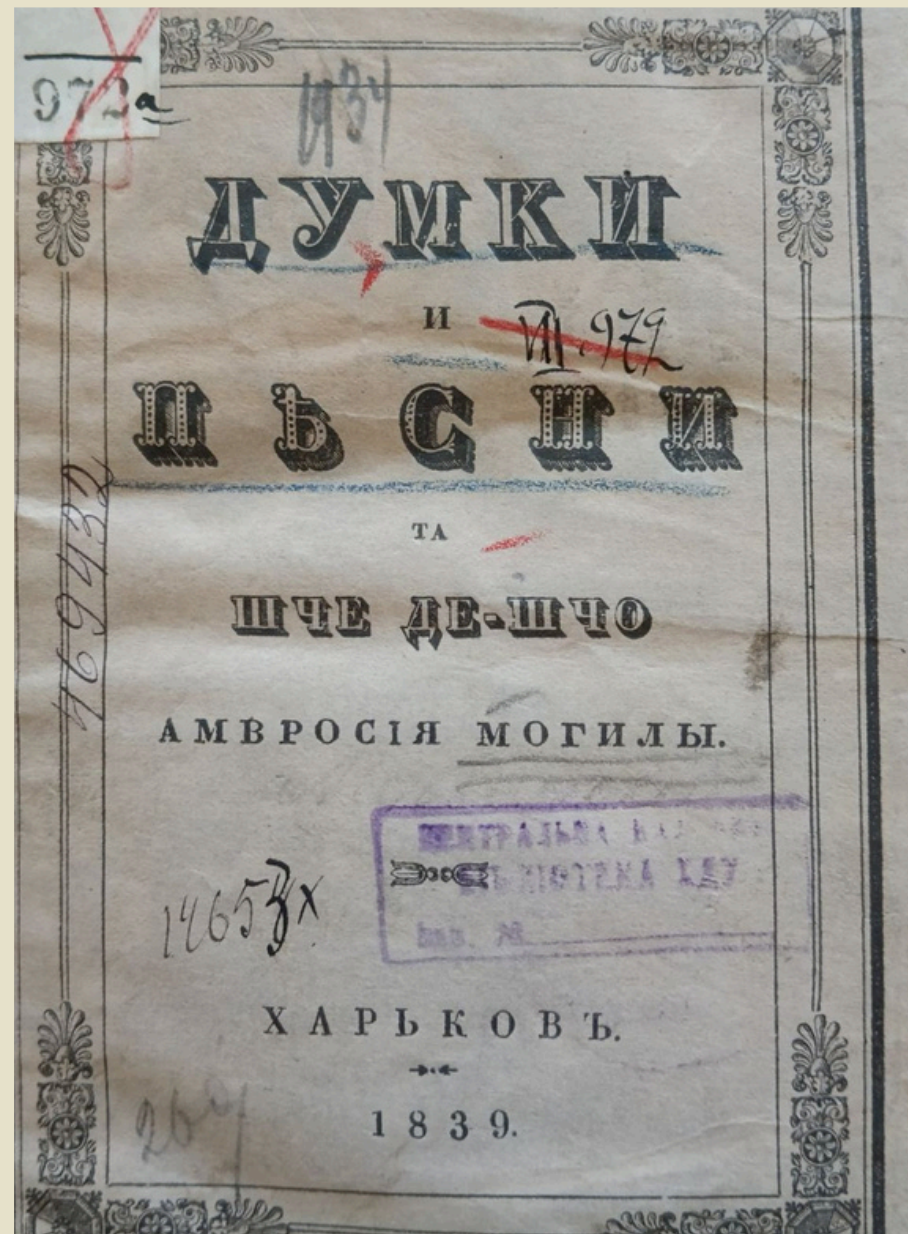
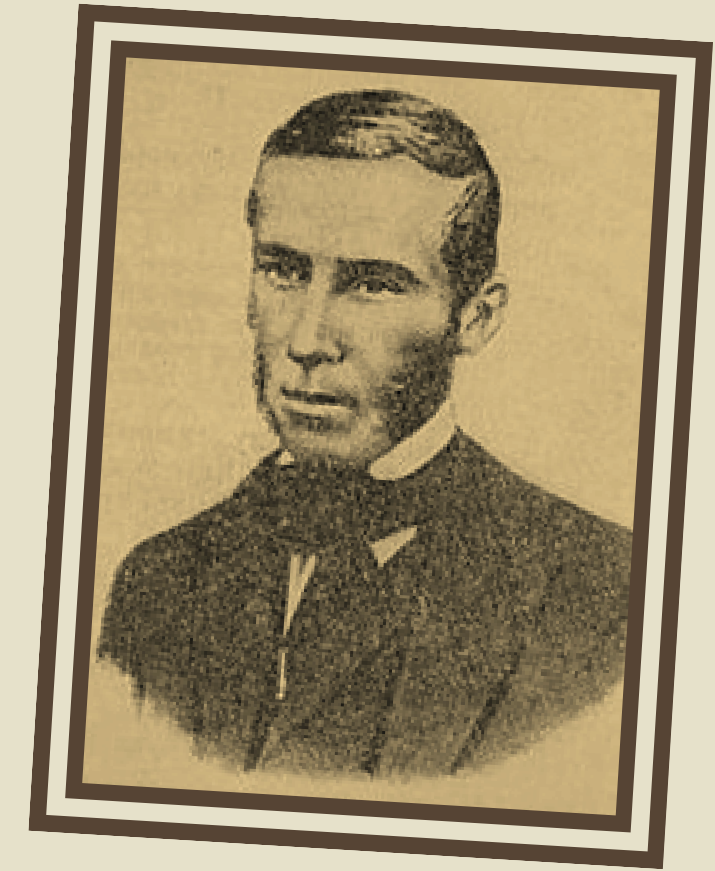

Срезневський, Ізмаїл Іванович. Майоре, майоре! :
оповідання з життя Г. Сковороди / І.І. Срезневський. –
Харків: "Рух", [1930]. – 120 с.

<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/44>

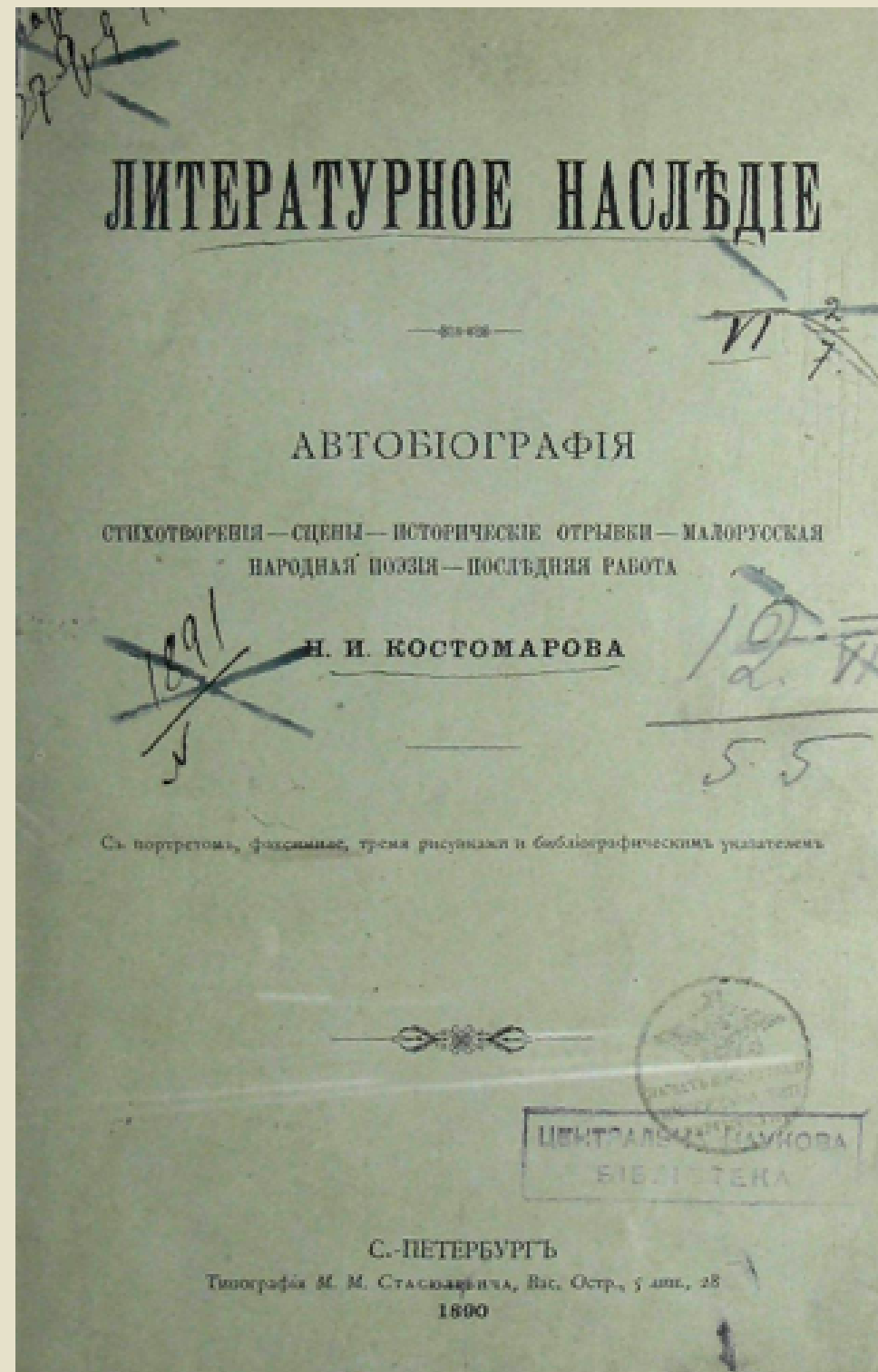
Ізмаїл Срезневський у 1826–1829 роках навчався на етико-політичному відділенні філософського факультету Харківського університету. Уже в студентські роки він виявив не лише наукові, а й організаторські здібності: заснував літературний гурток поетів-романтиків, що став осередком інтелектуального життя та помітно вплинув на формування харківського культурного середовища. У 1837 році, після захисту магістерської дисертації, його було обрано ад'юнктом кафедри політекономії та статистики філософського факультету. А в 1842 році він став першим професором-славістом Харківського університету, де читав курси з історії слов'янських мов, заклавши підвалини університетської славістики та відкривши нові наукові горизонти для вивчення слов'янського світу.

**АМВРОСІЙ ЛУК'ЯНОВИЧ МЕТЛИНСЬКИЙ (1814-1870) – УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ
І ЕТНОГРАФ, ФОЛЬКЛОРИСТ, ПЕРЕКЛАДАЧ, ВИДАВЕЦЬ**

Закінчивши у 1835 році етико-політичний відділ Харківського університету зі ступенем кандидата. У 1839 році був затверджений магістром політичних наук і призначений ад'юнктом кафедри російської словесності. Саме з Харківським університетом найтісніше пов'язана його діяльність як дослідника та збирача українського фольклору.

Амвросій Метлинський (1814-1870) : віртуальна виставка
<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18898>

МИКОЛА ІВАНОВИЧ КОСТОМАРОВ
(1817-1885) — ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИК,
ЕТНОГРАФ, ПРОЗАЇК, ПОЕТ-РОМАНТИК, МИСЛИТЕЛЬ,
ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ.

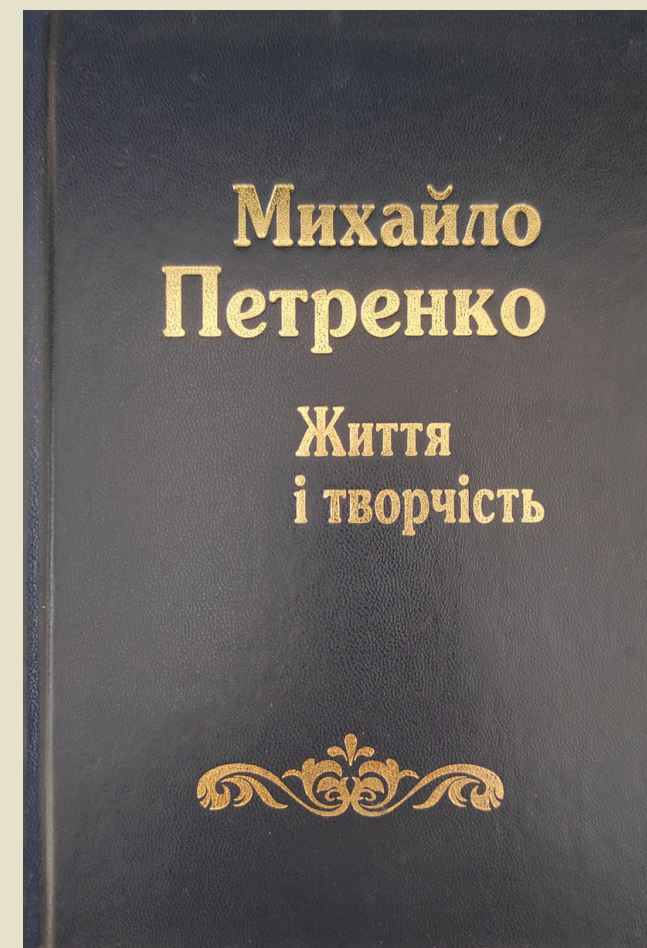
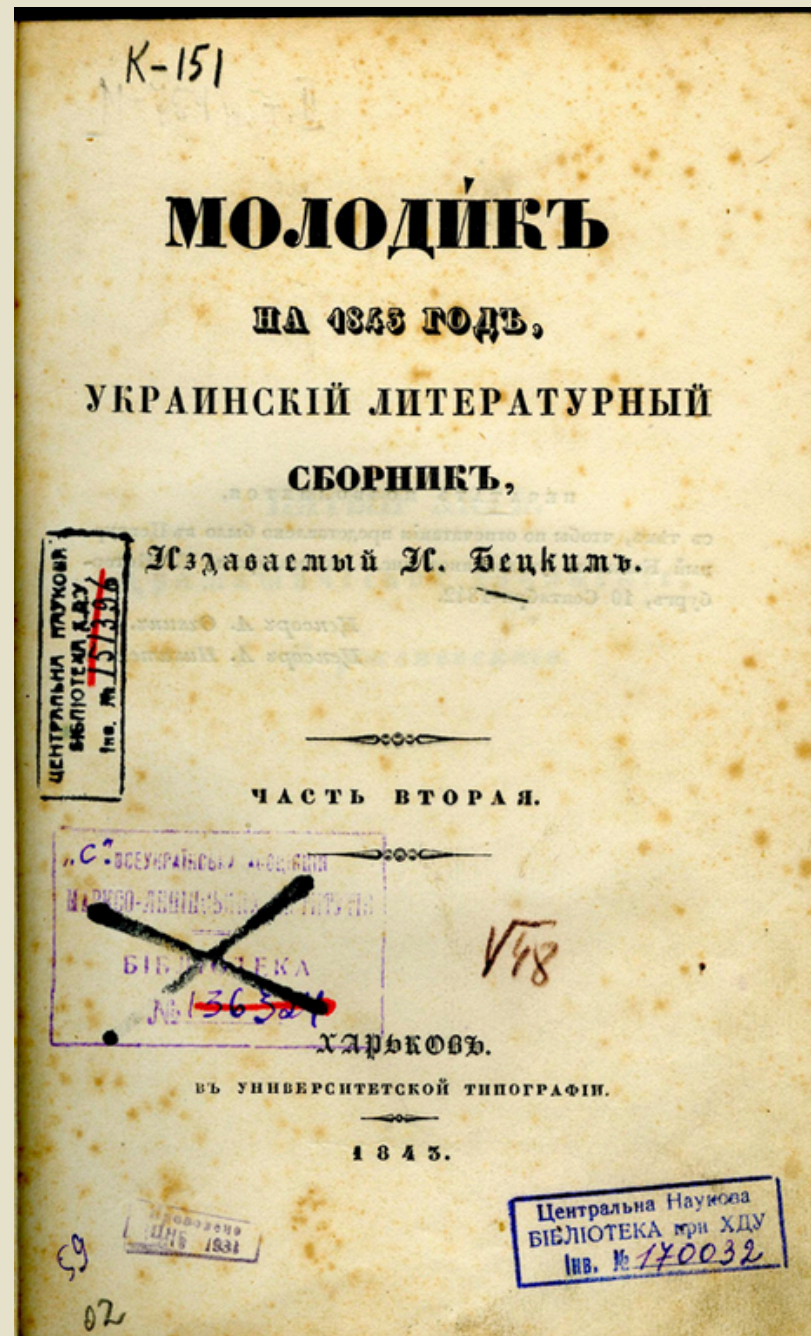

Микола Костомаров закінчив історико-філологічний факультет університету, де вивчав стародавні мови, античну історію, німецьку філософію та нову французьку літературу; захоплювався музикою й пробував писати вірші. Спілкування з гуртком українських романтиків і студентами, які збирали український фольклор, визначило його інтерес до народної творчості та козацького минулого України.

Костомаров, Николай Иванович. Литературное наследие / Н.И. Костомаров. – СПб. : Типография М.М. Стасюлевича, 1890 . – 523 с. : 1 л.портр., факс., фотоил.

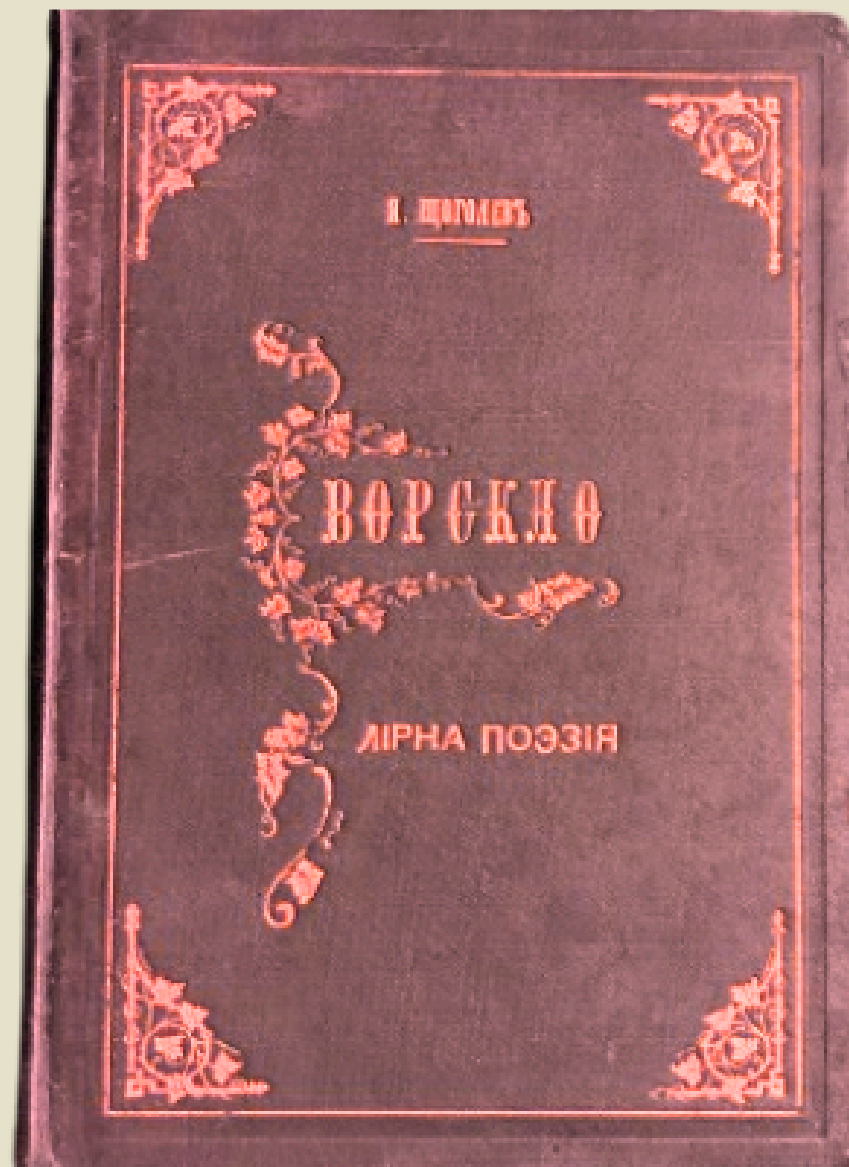
<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/37>

**МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ ПЕТРЕНКО (1817-1862) —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ ХАРКІВСЬКОЇ ШКОЛИ РОМАНТИКІВ**

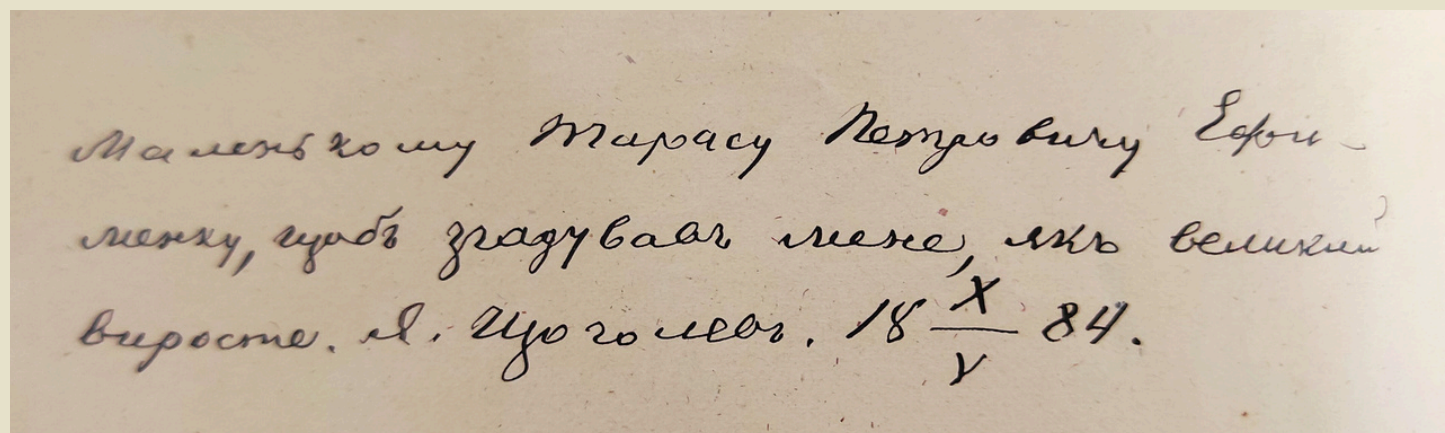
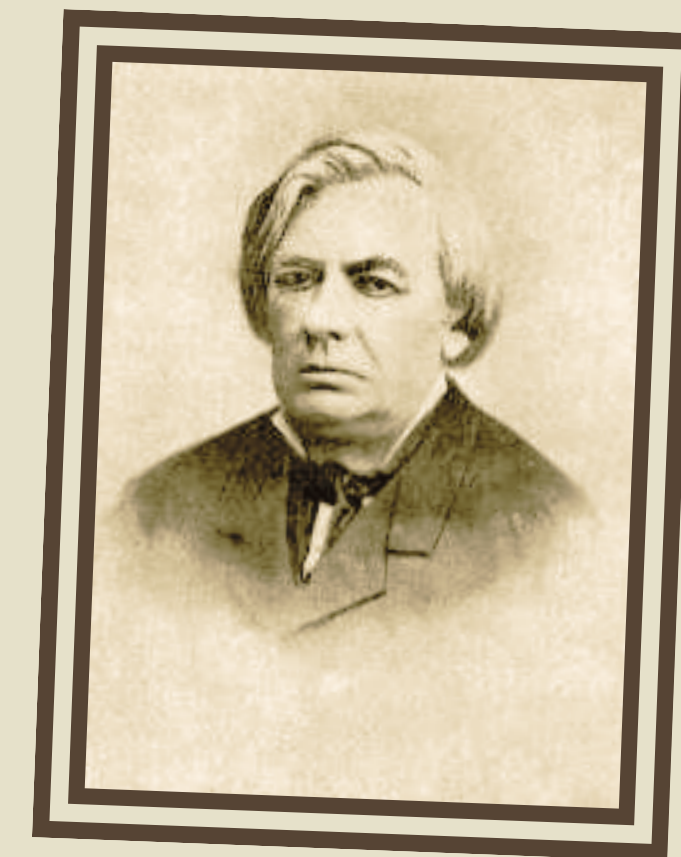

М. Петренко закінчив юридичний факультет Харківського університету. У 1843 році вийшов український літературний збірник «Молодикъ», який видавав Іван Бецький, де були надруковані два вірші М. Петренка: «Вечиръ» (Зхилившись на руку, дивлюся я...) та «Батьківська могила» (Покинувъ насъ и нашу матирь...)

Молодик на 1843 год, украинский литературный сборник, издаваемый И. Бецким. Часть 2. - Харьков : В Университетской типографии, 1843. - 160 с. : портр.
<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/1628>

**ЯКІВ ІВАНОВИЧ ЩОГОЛЕВ (1823 - 1898) —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ПРЕДСТАВНИК
УКРАЇНСЬКОГО РОМАНТИЗМУ.**

Вихованець Харківського університету, Я. Щоголев належить до Харківської школи романтиків. Вже під час гімназійного навчання в Харкові його перші вірші були опубліковані в альманасі «Молодик» (1843—1844).

Представлена книга “Ворскло” зберігається в бібліотеці з автографом автора.

ВОЛОДИМИР СТЕПАНОВИЧ АЛЕКСАНДРОВ (1825-1894) — ФОЛЬКЛОРИСТ, ПИСЬМЕННИК, ВІЙСЬКОВИЙ ЛІКАР, МУЗИКАНТ, КОЛЕКЦІОНЕР.

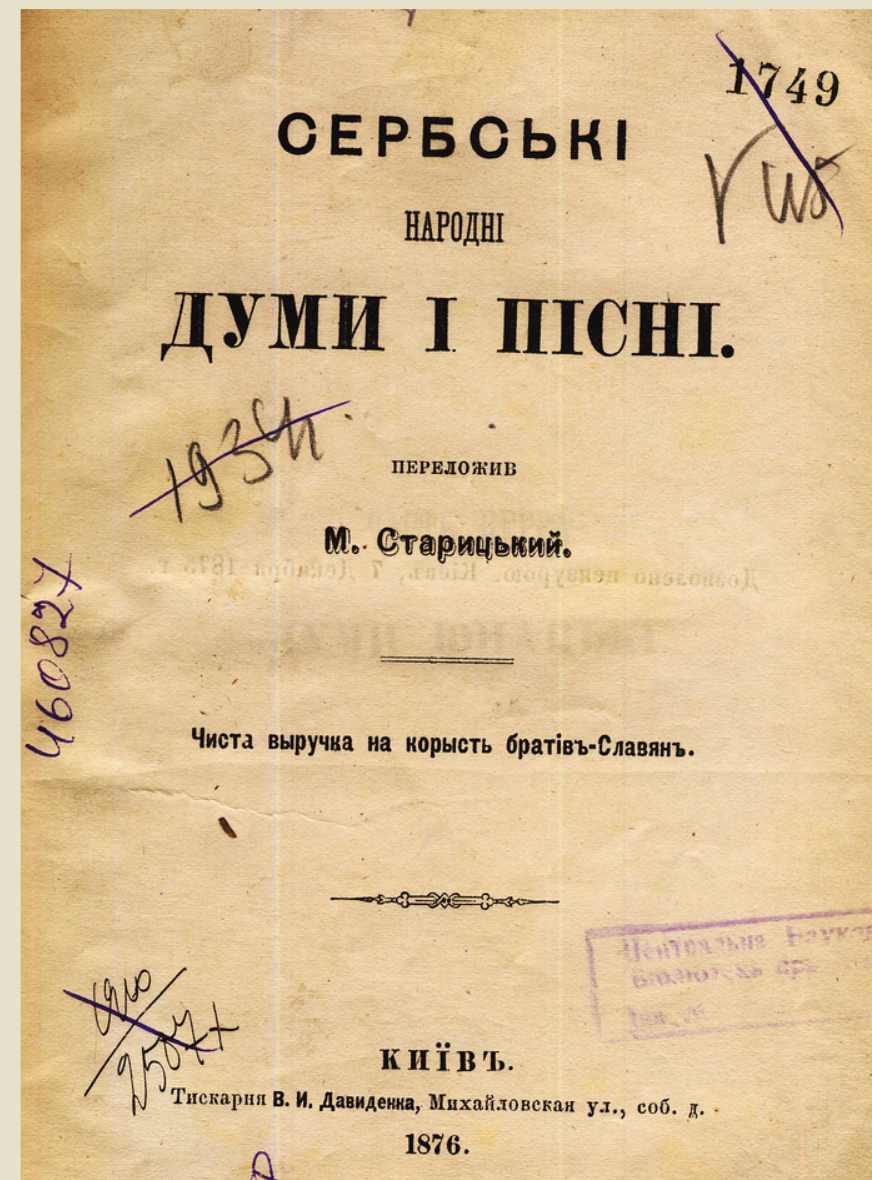
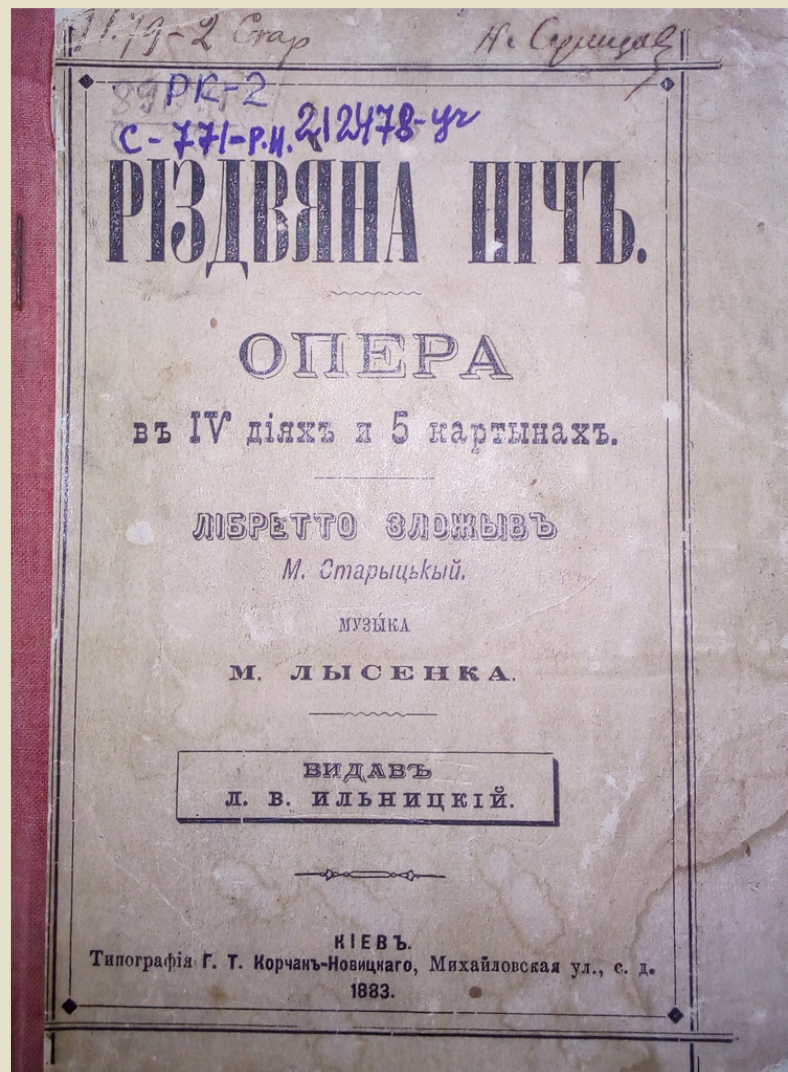

Въ Библиотекѣ Имперскаго Харьковского
Университета
1874. Александръ В. Александровъ
Харьковъ.

Закінчив медичний факультет
Харківського університету.
Працював військовим лікарем.
Збирав етнографічний матеріал
та опрацьовував фольклорні
мелодії. У бібліотеці зберігається
видання з автографом.

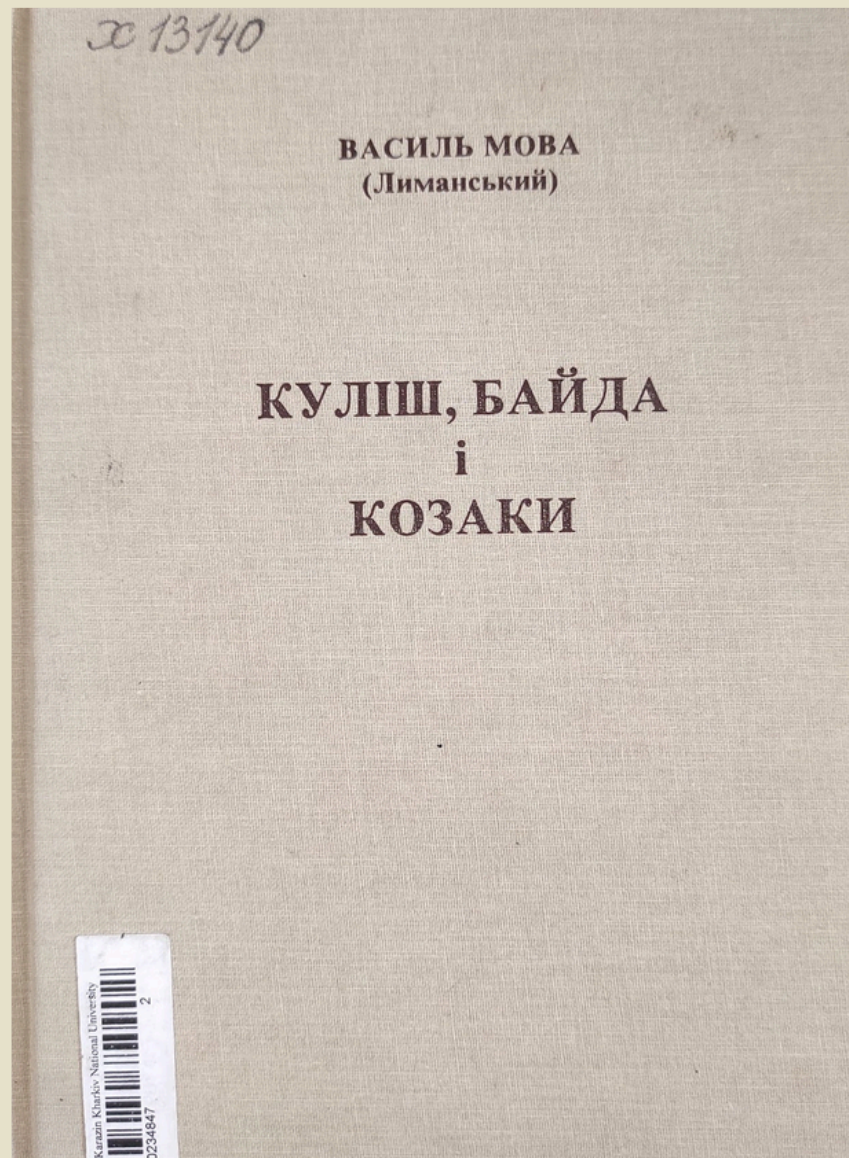

МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ СТАРИЦЬКИЙ
(1839 -1904) – УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ТЕАТРАЛЬНИЙ І
КУЛЬТУРНИЙ ДІЯЧ. ОДИН З КОРИФЕЇВ УКРАЇНСЬКОГО ПОБУТОВОГО
ТЕАТРУ.

М. Старицький разом зі своїм родичем М. Лисенком вступив до Харківського університету, де навчався на фізико-математичному факультеті. Але згодом, у 1860 році, вони переходять на навчання до Київського університету.

ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ МОВА
(1842-1891) — УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПОЕТ,
ДРАМАТУРГ, ПРОЗАЇК, МЕМУАРИСТ, ПЕРЕКЛАДАЧ.

У 1860 році вступив на історико-філологічний факультет Харківського університету, але згодом перевівся на юридичний факультет. Активно долучався до громадського життя студентства, став членом Харківської громади. Саме в цей період почав публікувати свої перші поетичні твори. Після завершення навчання здобув ступінь кандидата права.

ДМИТРО ІВАНОВИЧ ЯВОРНИЦЬКИЙ
(1855-1940) — УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИК, АРХЕОЛОГ, ЕТНОГРАФ,
ФОЛЬКЛОРИСТ, ЛЕКСИКОГРАФ, ПИСЬМЕННИК, ДОСЛІДНИК ІСТОРІЇ
УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА, МУЗЕЄЗНАВЕЦЬ.

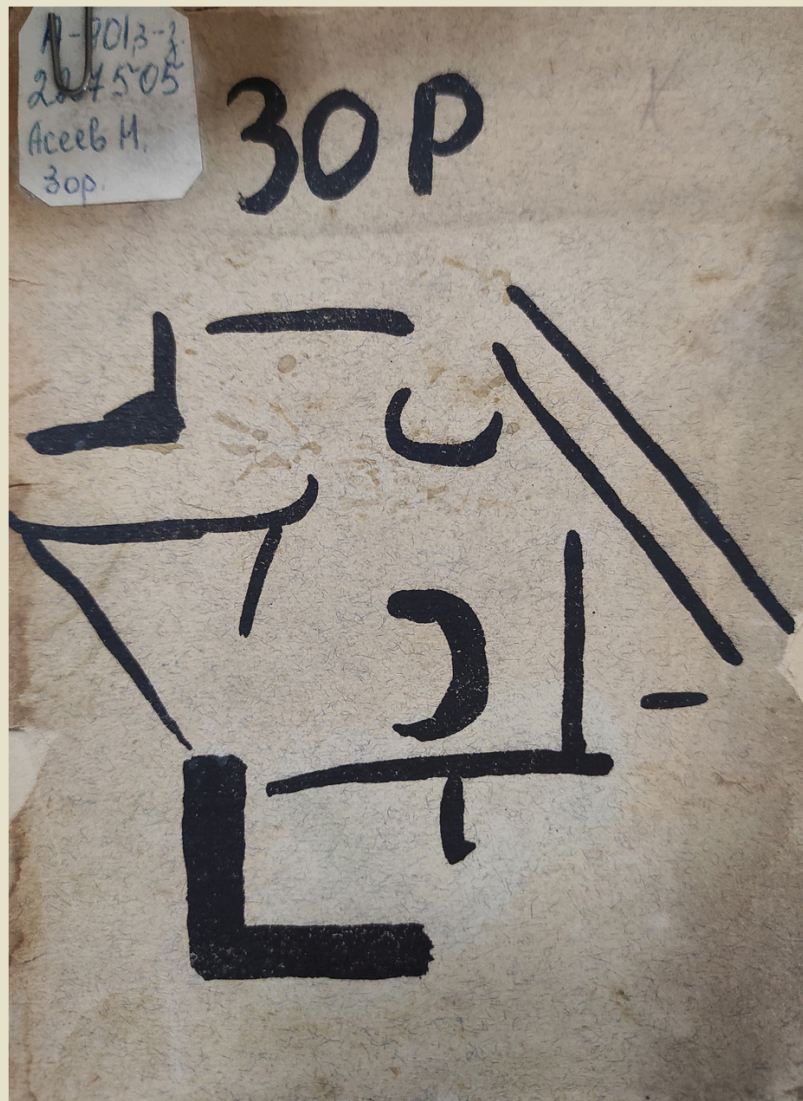

Дмитро Яворницький — найвідоміший випускник історико-філологічного факультету Харківського університету, відомий не лише в Україні, а й у світі. Як популяризатор історії запорозького козацтва, він залишається неперевершеною постаттю.

Яворницький Дмитро Іванович (1855-1940) : віртуальна виставка
<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23668>

МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ АСЕЄВ
(1889-1963) – ПОЕТ, ПРЕДСТАВНИК ФУТУРИЗМУ.

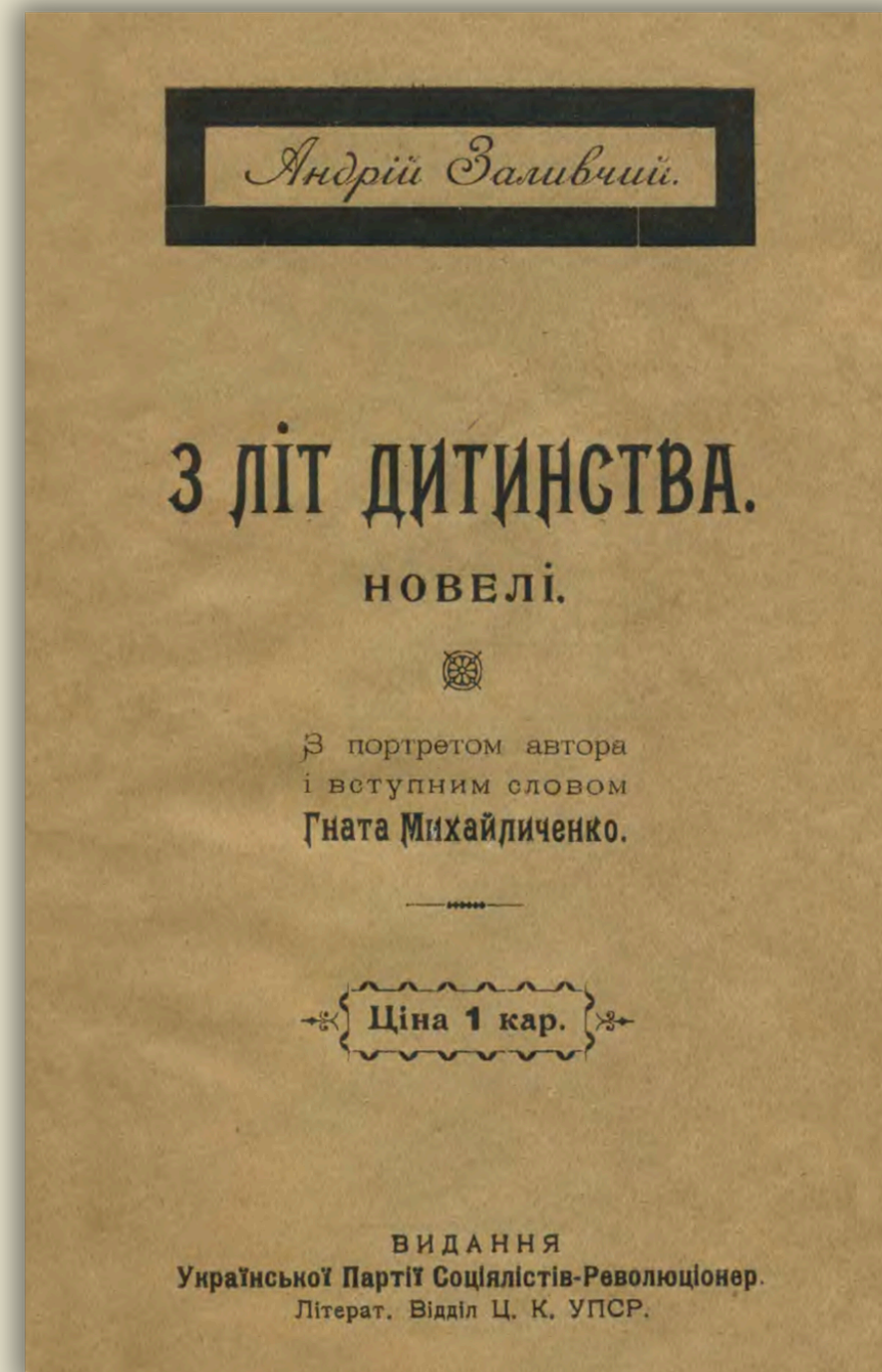

Представлено другу збірку поета «Зор», опубліковану у 1914 році. Видання здійснено методом «самопису»: текст написано вручну тушшю та літографовано в харківській типографії.

Навчався на філологічному факультеті Харківського університету (1912-1913). Асеев був автором оповідань, нарисів, мемуарів і статей із теорії віршування. Він створив низку поезій про Україну. Також перекладав твори Тараса Шевченка («Гамалія», «Невольник», «Чернець», «Вітер з гаєм розмовляє») та поезії Павла Тичини.

АНДРІЙ ІВАНОВИЧ ЗАЛИВЧИЙ
(1892-1918) — УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ І
ПИСЬМЕННИК.

У 1914 році закінчив юридичний факультет Харківського університету. В університетські роки був одним із організаторів і керівників Юнацької спілки, що мала значний вплив на студентське середовище Харкова. Його вважали авторитетним лідером української молоді. Він був обраний членом Центрального комітету спілки та став одним із керівників студентського руху міста.

Виставку підготувала
завідувач відділу Центральної
наукової бібліотеки
Каразінського університету
Байрамова Каріна